

Folketingets Socialudvalg

Sagsnr. 2015 - 313

Dato: 10. februar 2015

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 13. januar 2015 følger hermed ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold endelige svar på spørgsmål nr. 144 (SOU alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jane Heitmann (V).

Spørgsmål nr. 144:

”Ministeren bedes oplyse, om ministeren overvejer nye initiativer målrettet unge selvmordstruede med henblik på at reducere antallet af selvmord blandt unge, og i givet fald hvilke?”

Svar:

Center for Selvmordsforskning offentliggjorde for kort tid siden rapporten ”Unge selvskadende adfærd 2001- 2011”. Rapporten er baseret på centrets undersøgelser af unges sårbarhed, selvskade, selvmordsforsøg og selvmord fra 2001 til 2011, og den viser, at der ikke er sket et fald i unges selvskade.

Jeg mener, at rapporten understreger, at det fortsat er vigtigt, at der arbejdes med initiativer, der kan forebygge sociale problemer hos unge og dermed forebygge problemer, der kan føre til, at de unge bliver selvmordtruede.

Forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord blandt unge indgår som et væsentlig element i den rådgivning, der foregår i Livslinien. Livslinien forestår en landsdækkende telefon-, chat- og netrådgivning for mennesker, der er i livkrise og har alvorlige tanker om selvmord eller selvskade. Livslinien har åbent for sin rådgivning 16 timer i døgnet.

Også Børnetelefonen og Børneportalen spiller en væsentlig rolle, når det gælder forebyggelse af børn og unges sociale problemer. Børnetelefonen tilbyder børn gratis og anonym hjælp og rådgivningen enten via telefon, chat eller brevkasse. Børneportalen er en hjemmeside, hvor børn kan blive guidet til, hvilke andre organisationer der kan hjælpe, herunder Børnetelefonen og Livslinien.

Tilsvarende indgår indsamling, bearbejdning og formidling af viden om blandt andre unges selvmordsadfærd og selvskadende handlinger som en væsentlig del af opgaverne i Center for Selvmordsforskning. Centret forsker i belastende og beskyttende faktorer for selvmordsadfærd og anden selvskadende adfærd og fører to offentlige registre: Register for Selvmordsforsøg og Register for Selvmord. Centret formidler sin viden, i rapporter, i nyhedsbreve og faktahæfter og ved offentliggørelse af statistikkerne mv. Herudover formidles centrets viden ofte direkte over for de myndigheder, institutioner og faglige grupper, hvor en konkret undersøgelses data kan have særlig interesse med henblik på at kunne tilrettelægge forebyggende aktiviteter.

Siden 2001 har Center for Selvmordsforskning opbygget et såkaldt Ungdomsbarometer, der bygger på landsdækkende spørgeskemaundersøgelser om unges sårbarhed, selvskadende adfærd, selvmordstanker og selvmordsforsøg. Resultaterne heraf er løbende blevet formidlet til bl.a. skolernes og uddannelsesinstitutionernes ledere med henblik på muligheden for lokalt og konkret at kunne benytte oplysninger til at igangsætte forebyggende initiativer lokalt.

Livslinien og Center for Selvmordsforskning drives som selvejende institutioner under Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold.

Indsatser, der generelt har til formål at forebygge sociale problemer hos børn og unge, kan også bidrage til at forebygge selvskadende adfærd. I den forbindelse vil jeg nævne den ændring af servicelovens § 11, som trådte i kraft 1. oktober 2014, og som tydeliggør kommunernes muligheder for at igangsætte tidlige, forebyggende indsatser for børn og unge. Det kan for eksempel være rådgivning, terapi eller netværks- eller samtalegrupper, der har til formål at forebygge, at et barn eller en ung eller en familie kommer i vanskeligheder.

Såfremt det tyder på, at barnet eller den unge har mere vanskelige problemer, som ikke afhjælpes med en forebyggende indsats, skal kommunen iværksætte en børnefaglig undersøgelse af barnets eller den unges forhold. Dette kan for eksempel være tilfældet, hvis den unge udviser selvskadende adfærd. Såfremt undersøgelsen peger på, at der er behov for sociale indsatser, skal kommunen iværksætte disse i fornødent omfang. Der kan for eksempel være tale om familiebehandling eller behandling af den unges problemer, en kontaktperson, anbringelse uden for hjemmet på et anbringelsessted eller lignende. Kommunerne skal altid handle akut, hvis forholdene tilsiger det.

Det er vigtigt, at både staten, kommuner og organisationer har et kontinuerligt fokus på selvskadende adfærd blandt børn og unge, fordi det er en alvorlig problemstilling med store konsekvenser for den enkelte. Som det fremgår oven for, er der i dag en række gode og nødvendige målrettede og generelle initiativer både i forhold til indsamling og formidling af viden og i form af rådgivnings- og behandlingstilbud. Samtidig mener jeg, at lovgivningen er tilstrækkelig klar i forhold til myndighedernes forpligtelser. På den baggrund har jeg ikke planer

om at igangsætte yderligere nye initiativer specifikt rettet mod forebyggelse af selvmord.

Manu Sareen

/ Lise Stidsen Vandahl